

Δράση και αγώνας για τη μεταμόρφωση της ζωής και του κόσμου

Ερώτηση 1 – Μάθημα 19°:

Συζητήστε στην τάξη τα παρακάτω ερωτήματα: Τι γοητεύει τον σύγχρονο άνθρωπο; - Τι είναι αυτό που επιθυμεί περισσότερο να κατακτήσει;

Σύμφωνα με το σχολικό εγχειρίδιο, ο σύγχρονος άνθρωπος έχει παγιδευτεί από τον καταναλωτισμό. Γοητεύεται από τη μόδα και την εξέλιξη της τεχνολογίας και επιθυμεί να αποκτήσει ό,τι καινούριο βρίσκεται στην αγορά. Η κοινωνία είναι αρκετά υλιστική, έχει αφοσιωθεί περισσότερο στον τρόπο με τον οποίο ο άνθρωπος θα αποκτήσει περισσότερα χρήματα, ώστε να αγοράζει περισσότερα, παρά με τον τρόπο με τον οποίο θα γίνει πραγματικά ευτυχισμένος. Συνεπώς, ο άνθρωπος επιθυμεί περισσότερο να αποκτήσει υλικά αγαθά και δεν ασχολείται τόσο με το πώς θα γίνει καλύτερος άνθρωπος και να ασχοληθεί με τα πνευματικά του αγαθά. Έτσι, είναι σημαντικό μετά από κάθε αγορά να μην ξεχνάμε τον συνάνθρωπό μας και βγαίνοντας από ένα μαγαζί, μπορούμε να δώσουμε λίγα ψιλά στο κουτί της Εκκλησίας με την επιγραφή «υπέρ των πτωχών» ή περνώντας δίπλα από κάποιον άστεγο, να του δώσουμε ένα φρούτο κι ένα νερό.

Η κοινωνία ενισχύει τον καταναλωτισμό στον ανθρώπινο εγκέφαλο

Δεν ξεχνώ πως τίποτα δεν έχει τόση αξία, όσο λίγο νερό και λίγη τροφή σε έναν άστεγο

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Ερώτηση 2 – Μάθημα 19°:

Αφού διαβάσετε το κείμενο «Η επανάσταση των συνειδήσεων», μελετήστε τον πίνακα του Εγγονόπουλου. Χωριστείτε σε ομάδες και δώστε, κάθε ομάδα ξεχωριστά, μια δική σας ερμηνεία στον πίνακα. Στη συνέχεια ανακοινώστε στην ολομέλεια της τάξης τα συμπεράσματα της συζήτησής σας, τεκμηριώνοντας με επιχειρήματα.

Επηρεασμένος/η από το κείμενο «Η επανάσταση των συνειδήσεων» θα γίνει μια σύντομη ερμηνεία του Πίνακα «Ο Ποιητής και η Μούσα». Στο κείμενο η επανάσταση των συνειδήσεων γίνεται λόγος για την αναγέννηση του ανθρώπου, ο οποίος πρέπει να πάψει να ασχολείται με εφήμερες αλλαγές και να αλλάξει τον εαυτό του. Ο. Στη σημερινή κοινωνία, ο άνθρωπος ζει απομακρυσμένος από τις ανθρώπινες σχέσεις. Επιλέγει να επικοινωνεί με ανθρώπους, τους οποίους συναντά μέσω διαδικτύου, αλλά και με αυτούς που γνωρίζεται π.χ. από το σχολείο, δεν αναζητά να βρεθεί μαζί τους. Στην εικόνα, ο ποιητής και η Μούσα τοποθετούνται σε ένα διαφορετικό σκηνικό από αυτό που συνηθίζεται στη σύγχρονη επικοινωνία. Η Μούσα έχει αρχαιοελληνική ενδυμασία, το κεφάλι της είναι ένας πάπυρος και δίνει ένα βιολί στον ποιητή. Ο πάπυρος και το βιολί, πιθανόν, δηλώνουν πως η Μούσα ασχολείται με το πνεύμα της και όχι με την εξωτερική της ομορφιά. Ενδιαφέρεται να καλλιεργηθεί και να ασχοληθεί με άλλους τομείς της ζωής. Εάν όλος ο κόσμος φρόντιζε το πνεύμα του, δεν κλείνονταν στον εαυτό του και στην τεχνολογία, ο κόσμος θα ήταν ποιοτικότερος και οι συνειδήσεις θα είχαν επαναστατήσει. Αντίστοιχα, ο Ποιητής παρουσιάζεται λιτός και απλός, δίνοντας την εντύπωση με τις παλάμες του πως χαίρεται που θα λάβει το βιολί και το εκτιμά. Πράγματι, η μουσική αναζωογονεί τις ψυχές και καλλιεργεί το ανθρώπινο πνεύμα.

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Ο Ποιητής και η Μούσα

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Ερώτηση 3 – Μάθημα 19º:

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα κείμενα της ενότητας, κατά τη γνώμη σας, ποιος από τους Μακαρισμούς είναι αρκετά επαναστατικός και ανατρεπτικός για την εποχή μας;

«Μακάριοι όσοι φέρονται με πραότητα στους άλλους, γιατί αυτοί θα κληρονομήσουν τη γη της επαγγελίας». Αυτός ο Μακαρισμός είναι αρκετά επαναστατικός και ανατρεπτικός για την εποχή μας. Στον Μακαρισμό, οι πραείς άνθρωποι, δηλαδή αυτοί που διακρίνονται από καλοσύνη, είναι ευτυχέστεροι από άλλους ανθρώπους και αυτοί θα οδηγηθούν «τη γης της επαγγελίας», στον Παράδεισο. Ο άνθρωπος του 21^{ου} αιώνα δεν δίνει τόση καλοσύνη. Κλείνεται στον εαυτό του και ασχολείται με την τεχνολογία για πολλές ώρες σε καθημερινή βάση. Με αυτόν τον τρόπο, χάνει την επικοινωνία του με τον πλησίον του και ξεχνά να συμπεριφέρεται με όμορφο τρόπο. Εκτός, όμως, από το γεγονός ότι ο άνθρωπος ξεχνά να φαίρεται, δεν δίνει τόση αξία και δεν επενδύει σε ανθρώπινες σχέσεις. Συνεπώς, η καλοσύνη είναι περιττή για πολλούς ανθρώπους, αλλά κι όμως, αυτή χαρίζει την γη της επαγγελίας.

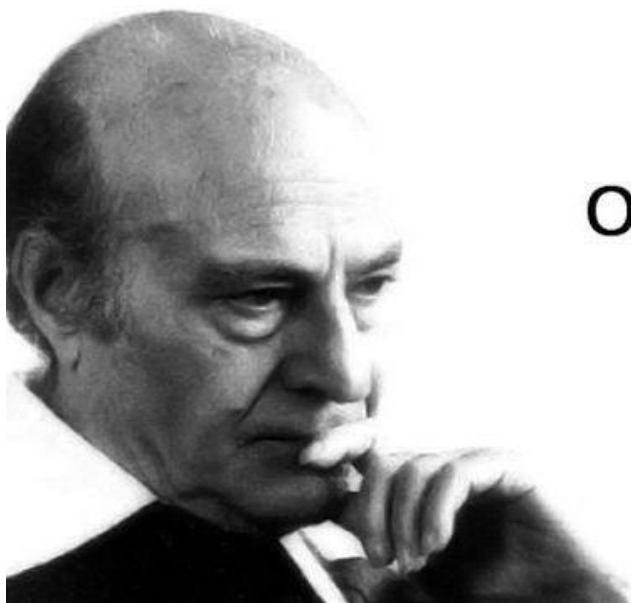
Η καλοσύνη βρίσκεται στα απλά πράγματα

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Ερώτηση 4 – Μάθημα 19°:

Μόλις διαβάσετε το κείμενο Μτ 25-34 σημειώστε αυθόρμητα δέκα λέξεις που να εκφράζουν τις εντυπώσεις σας. Στη συνέχεια μελετήστε προσεκτικά το κείμενο του Οδ. Ελύτη. Με ωριμότερη σκέψη, γράψτε ξανά δέκα λέξεις γύρω από το κείμενο. Υπάρχει διαφορά μεταξύ της αρχικής και της τελευταίας προσέγγισης;

Διαβάζοντας το κείμενο του Ματθαίου 25-34, κατέγραψα δέκα λέξεις αυθόρμητα και είναι οι εξής: αγάπη, σοφία, εμπιστοσύνη, συγχώρηση, υποχώρηση, υπερηφάνεια, απληστία, καταναλωτισμός, αγωνία, συμβουλή. Διαβάζοντας το κείμενο του Οδυσσέα Ελύτη «ο Ήλιος ο Ηλιάτορας» κατέγραψα ακόμα δέκα λέξεις, οι οποίες δε διέφεραν πολύ από την αρχική προσέγγιση και είναι οι εξής: αγάπη, σοφία, εμπιστοσύνη, συγχώρηση, υποχώρηση, ολιγαρκεία, υπομονή, υπακοή, ελπίδα, προσευχή. Το δεύτερο κείμενο, παρουσιάζει τι τελικά επιθυμεί ο άνθρωπος και πραγματικά είναι λίγα όλα όσα χρειάζεται για να είναι ευτυχισμένος, αρκεί να κάνει υπακοή στο θέλημα του Θεού, προσευχή και να έχει πίστη κι ελπίδα.

Οδυσσέας Ελύτης

1911-1996

Ο Οδυσσέας Ελύτης, ήταν ένας από τους σημαντικότερους Έλληνες ποιητές

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Ερώτηση 5 – Μάθημα 19°:

Αναζητήστε στο λεξικό την ετυμολογία και σημασίες της λέξης «συγχώρηση». Συζητήστε στην ομάδα σας για ποιον λόγο ο «εγωκεντρισμός» που αναφέρει ο Αρχιεπίσκοπος Αναστάσιος είναι εμπόδιο για τη συγχώρηση.

Η συγχώρηση κατά τον κο Γεώργιο Μπαμπινιώτη σημαίνει η παροχή συγγνώμης, δηλαδή ότι κάποιος μας ζήτησε συγγνώμη ή ότι εμείς ζητάμε συγγνώμη σε κάποιον. Ο εγωκεντρισμός βρίσκεται στην άλλη πλευρά απή τη συγχώρηση. Ο εγωκεντρικός άνθρωπος εστιάζει στον εαυτό του, στις απόψεις του, στις πεποιθήσεις του και θεωρεί πως ό,τι σκέφτεται ή ό,τι κάνει ο ίδιος είναι σωστό και δίκαιο. Καθημερινά, ίσως, άθελά μας στενοχωρούμε τον πλησίον μας και δε σκεφτόμαστε πως υπάρχει η πιθανότητα να τον πληγώσαμε. Έτσι, ο άνθρωπος, ο οποίος θαρρεί τον εαυτό του αλάνθαστο, σοφό και δίκαιο δεν είναι σε θέση να ταπεινωθεί και να ζητήσει «συγγνώμη», ούτε να αισθανθεί την πραγματική της έννοια. Συνεπώς, πράγματι, ο Αρχιεπίσκοπος Τιράνων Αναστάσιος κρίνει τον εγωκεντρισμό εμπόδιο για τη συγχώρηση. Τέλος, τονίζει πως «το μόνο αντίδοτο είναι η ανιδιοτελής αγάπη».

Ο εγωκεντρισμός είναι ικανός να καταστρέψει τη ζωή μας

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Ερώτηση 6 – Μάθημα 19°:

Διαβάστε τον Ύμνο της Αγάπης. Στη συνέχεια προσπαθήστε να ολοκληρώσετε, ατομικά και με λίγες λέξεις, τη φράση «Αγάπη είναι...» ή τη φράση «Αγάπη δεν είναι...». Συνενώστε όλες τις φράσεις της τάξης. Απαγγείλετε τη δημιουργία σας στην τάξη.

Αγάπη είναι η αμοιβαία υποχώρηση

Αγάπη σημαίνει αμοιβαία υποχώρηση

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Ερώτηση 7 – Μάθημα 19°:

Ξαναγράψτε και αναδομήστε το κείμενο του Αγίου Σιλουανού, βάζοντας δικές σας ιδέες, ξεκινώντας με τη φράση: «Κύριε, σκόρπισε τη χάρη Σου στη γη...».

«Κύριε σκόρπισε τη χάρη Σου στη γη να σε γνωρίσουν όλοι. Ο Κύριος έβαλε τον ληστή στον παράδεισο, γιατί μετανόησε λίγο πριν ξεψυχήσει· γνωρίζω πως υπάρχει ελπίδα για όλους, ακόμα και το τελευταίο δευτερόλεπτο πριν πεθάνουν. Πατέρα μου, δώσε ομόνοια και αγάπη στους λαούς. Είναι κρίμα να σκοτώνονται αδέλφια, γιατί κάποιοι ισχυρότεροι διαφώνησαν. Κύριε, προσπαθώ κάθε πρωί και κάθε βράδυ να προσεύχομαι σε εσένα για το καλό όλο του κόσμου. Σε παρακαλώ, δώσε δύναμη και κουράγιο σε όλους όσους αγωνίζονται με σοβαρές ασθένειες και χάρισε το φως Σου, για να σε δουν και μια μέρα να Αναστηθούν! Κύριε, μη μας αφήνεις να πονάμε στην εικόνα του θανάτου, αλλά να μας ενισχύεις την πίστη και την ελπίδα για την Ανάσταση».

Άγιος Σιλουανός ο Αθωνίτης, 1866 - 1938

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Ερώτηση 8 – Μάθημα 19°:

Χωριστείτε σε ομάδες. Διαβάστε την περικοπή Ρωμ 8, 18-23. Στη συνέχεια, γράψτε σε μια κόλλα χαρτί όλες τις λέξεις και φράσεις (από το κείμενο που διαβάσατε), οι οποίες συνδέονται με την έννοια «κτίση». Κατόπιν, εξηγήστε στην ολομέλεια της τάξης τον τρόπο με τον οποίον συνδέονται με την έννοια «κτίση» όλες οι λέξεις και οι φράσεις που εντοπίσατε στο κείμενο.

«Όλη η κτίση προσμένει με λαχτάρα πότε θα φανερωθεί η δόξα των παιδιών του Θεού». Στην παραπάνω πρόταση, τονίζεται πως ό,τι γήινο υπάρχει αναμένει την Ανάσταση. Στο σημείο «Ξέρετε, βέβαια, πως η κτίση υποτάχθηκε κι αυτή στη φθορά, όχι γιατί το ήθελε, αλλά γιατί έτσι θέλησε αυτός που την υπέταξε», η κτίση για την οποία γίνεται λόγος είναι το περιβάλλον. Η φθορά η οποία υπέταξε την κτίση ήταν το προπατορικό αμάρτημα, κατά το οποίο ο Αδάμ και η Εύα εξορίστηκαν από τον Παράδεισο και όλα στην γη είναι φθαρτά, δηλαδή αλλοιώνονται. Έπειτα, στην πρόταση «Έχει όμως πάντοτε την ελπίδα, κι αυτή ακόμα η κτίση, πως θ' απελευθερωθεί από την υποδούλωσή της στη φθορά» υπάρχει η ελπίδα για Ανάσταση και επιστροφή στον Παραδείσιο κόσμο, ο οποίος δεν φθείρει τίποτα. Τέλος, στην πρόταση «Ξέρουμε καλά ότι ως τώρα όλη η κτίση ... γιατί λαχταρούμε να γίνουμε για πάντα παιδιά του Θεού και να γλιτώσει το σώμα μας από τη φθορά». (Ρωμ 8, 18-23) παρουσιάζει και την ανάγκη του ανθρώπου να φύγει από αυτή τη φθορά και να μην προλάβει να αλλοιωθεί, πηγαίνοντας στον ουράνιο και άφθαρτο κόσμο.

Η κτίση αναζητά τον Θεό, γιατί γνωρίζει πως μακριά από Αυτόν φθείρεται

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Ερώτηση 9 - Μάθημα 19°:

Με έμπνευση από το κείμενο του Μηνύματος της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου σχεδιάστε μια δράση με θέμα την προστασία του περιβάλλοντος. Αν θέλετε, επικεντρωθείτε στα ειδικότερα προβλήματα που αναφέρει το τραγούδι των Μ. Χατζηδάκι Ν. Γκάτσου.

Με έμπνευση από το Μήνυμα της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου, καθώς και του τραγουδιού του Μ. Χατζηδάκι, θα πρότεινα μια δράση με θέμα την προστασία του περιβάλλοντος. Όπως γίνεται γνωστό από το «Μήνυμα» η 1^η Σεπτεμβρίου κάθε έτους έχει οριστεί ως ημέρα προσευχής για το φυσικό περιβάλλον. Θα πρότεινα, λοιπόν, την 1^η Σεπτεμβρίου του επόμενου έτους οι μαθητές του τμήματός μας να οργανωθούμε και να τοποθετήσουμε φυτά στον προαύλιο χώρο και στους διαδρόμους του σχολείου μας. Τέλος, θα συμβούλευα τα φυτά, τα οποία θα τοποθετήσουμε να είναι ανθεκτικά, ώστε τον καιρό των διακοπών μας να μην καταστραφούν.

1^ο Γυμνάσιο Λαυρίου με όμορφα παρτέρια

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Η Βασιλεία του Θεού. Τι είναι τελικά;

Ερώτηση 1 – Μάθημα 20°:

Η παραβολή του δείπνου περιέχει πολλές συμβολικές εικόνες. Στην ομάδα σας συζητήστε και σχολιάστε ένα στιγμιότυπο από την παραβολή. Στην ολομέλεια της τάξης αναζητήστε το κρυμμένο νόημα των εικόνων.

Ο Κύριος μιλούσε με παραβολές και κάθε παραβολή είχε κάποιο δίδαγμα. Το στιγμιότυπο στο οποίο ο Κύριος βεβαιώνει πως «κανένας από 'κεινους που κάλεσα δε θα γευτεί το δείπνο μου». Η συγκεκριμένη πρόταση δηλώνει πως ο Θεός καλεί τους ανθρώπους να τον γνωρίσουν, αλλά οι άνθρωποι πολλές φορές δεν δίνουν σημασία στο κάλεσμά Του. Γι' αυτόν τον λόγο, εάν ανοίξουν την καρδιά και το μυαλό τους, θα γνωρίσουν τη Βασιλεία του Θεού.

Το κρυμμένο νόημα των εικόνων είναι πολύ ουσιαστικό. Στην αρχή, ο οικοδεσπότης παρουσιάζεται χαρούμενος και ανυπόμονος για το τραπέζι. Όταν όμως, μαθαίνει πως οι καλεσμένοι του έδωσαν στον δούλο ψεύτικες δικαιολογίες, εκείνος οργίστηκε και κάλεσε ανθρώπους που πραγματικά θα αξιολογούσαν και θα τιμούσαν τον καλεσμένο και το τραπέζι του. Τέλος, όλες οι εικόνες της παραβολής παρουσιάζουν πως αρκετοί άνθρωποι βρίσκουν δικαιολογίες, για να μην ασχολούνται με τον Θεό και την πίστη τους. Έτσι, ο Θεός κρατά θέση στη Βασιλεία του για άλλους ανθρώπους, οι οποίοι θα εκτιμήσουν την πραγματική αξία της ζωής τους και περιμένει τη μετάνοια των υπολοίπων.

Με ανοιχτή καρδιά μπορούμε να γνωρίσουμε τη Βασιλεία του Θεού

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!

Ερώτηση 2 – Μάθημα 20°:

Διαβάστε τα βιβλικά κείμενα της διδακτικής αυτής ενότητας. Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αναφορές στον «θησαυρό» και το «μαργαριτάρι» έχουν συμβολικό νόημα, οργανώστε ένα κατάλογο... υπενθυμίσεων, όπου σε δύο στήλες να σημειώσετε ιδέες από την πραγματική ζωή: «1η στήλη: Αξίζει να... “πουλήσω”», «2η στήλη: Αξίζει να... “αγοράσω”». Στη συνέχεια συζητήστε στην ολομέλεια της τάξης για τον τρόπο με τον οποίον οι δύο στήλες που συντάξατε, συνδέονται, ή όχι, με τα βιβλικά κείμενα της διδακτικής αυτής ενότητας.

<u>1^η Στήλη</u>	<u>2^η Στήλη</u>
✓ Αξίζει να πουλήσω τις ηλεκτρονικές συσκευές, που χρησιμοποιώ σπάνια	✓ Αξίζει να αγοράσω πράγματα που δεν έχω
✓ Αξίζει να πουλήσω αντικείμενα απο μία ασχολία, που δεν έχω πια, για να τα λάβει κάποιος δεν έχει τα χρήματα	✓ Αξίζει να αγοράσω πράγματα πρώτης ανάγκης και να τα χαρίσω σε έναν άπορο

Τα βιβλικά κείμενα περιέχουν την αποτροπή απο τον καταναλωτισμό. Συνεπώς, ο παραπάνω πίνακας βρίσκει αντίκρισμα στο νόημα του Ματθαίου 6, 25-34.

Απλά και Κατανοητά η Γνώση!